

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КОНСПЕКТ
НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА
„КОНСТИТУЦИОННО ПРАВО“

1. Предмет, метод и източници на конституционното право.
2. Държава. Държавоформиращи елементи: територия, народ, власт.
3. Държавни символи.
4. Форми на държавно управление – монархия; република.
5. Форми на държавно устройство - унитарна държава; федерална държава.
6. Конституция - същност и функции.
7. Принципи на конституцията: разделение на властите; народен суверенитет; правова държава; социална държава.
8. Учредителна власт. Създаване и изменяне на конституцията.
9. Конституциите на България.
10. Конституцията на Република България от 1991 г. (с изменения и допълнения).
Характеристики.
11. Конституционни основи на икономическата система.
12. Конституционни основи на политическата система.
13. Пряка демокрация – същност и форми.
14. Избори. Същност, функции и организация.
15. Избирателно право. Същност. Характеристики.
16. Мажоритарна изборна система.
17. Пропорционална изборна система.

18. Смесена изборна система (България 1990 г.).
19. Система за избиране на народни представители в Република България.
20. Народното събрание – парламентът на Република България. Структура. Легислатура.
21. Парламентарен мандат (правно положение) и имунитет на народния представител.
22. Сесии и заседания на Народното събрание. Пленарни дебати. Мнозинства.
23. Законодателни правомощия. Законът – акт на парламента.
24. Законодателен процес. Стадии.
25. Бюджетни правомощия на Народното събрание.
26. Контролни правомощия на Народното събрание.
27. Правомощия на Народното събрание извън законодателството и парламентарния контрол.
28. Държавен глава. Президентът на Република България - правно положение.
29. Избиране на президент и вицепрезидент на Републиката.
30. Правомощия на президента на Републиката. Актове на държавния глава. Приподписване.
31. Правителството/Министерският съвет. Структура и състав.
32. Съставяне на Министерския съвет. Видове правителства.
33. Правомощия и актове на Министерския съвет.
34. Вот на доверие и вот на недоверие на Министерския съвет.
35. Конституционни основи на съдебната власт. “Третата власт” – съдържание и функции.
36. Структура на съдебната власт – съдилища; прокуратура; следствени органи.
37. Висшият съдебен съвет. Инспекторат към ВСС.
38. Контрол за конституционност – институционализация. Типове контрол.
39. Конституционният съд на Република България - правно положение.

40. Абстрактен контрол за конституционност на закони и други актове.
41. Конкретен (инцидентен) контрол за конституционност на закони.
42. Правомощия на Конституционния съд извън контрола за конституционност на закони.
43. Конституционен процес. Актове на Конституционния съд.
44. Местно самоуправление и местна администрация – конституционни основи и принципи.
45. Община. Същност. Органи.
46. Област. Същност. Органи.
47. Основни/конституционни права на гражданите. Принципи.
48. Видове основни права. Характеристики.
49. Закрила на основните права.

Литература:

- Баламезов, Ст., “Конституционно право”, части I, II и III, 1993 г.
- Близнашки, Г., „Свитъци по Конституционно право” – 1 - 16, 2019 - 2021 г.
- Близнашки, Г., „Конституционно право. Том първи: Принципи”, 2020 г.
- Владикин, Л., “Общо учение за държавата”, 1992 г.
- Владикин, Л “Организация на демократичната държава” 1992 г.
- Друмева, Ем., “Конституционно право” (5-то допълнено и преработено изд.), 2018 г.
- Друмева, Ем., Каменова, Цв., “Права на човека”, 2000 г.
- Карагъзова-Финкова, М., “Конституционните юрисдикции в новите демокрации от Европейския съюз”, 2009 г.
- Киселова, Н., “Политически права на българските граждани”, 2017 г.
- Киселова, Н., “Парламентарен контрол”, 2021 г.
- Киров, Ст., “Българско конституционно право”, 1938 г.

- „Конституция на Република България с тълкувателните решения на Конституционния съд (1991-2020), съст. Киселова, Н., 2021 г.
- “Българските конституции и конституционни проекти” (2-ро преработено и допълнено изд.), съст. Методиев, В. и Л. Стоянов, 2003 г.
- Начева, Сн., “Конституционната цивилизация и българският конституционализъм”, 2004 г.
- Неновски, Н., “Конституцията – актуални въпроси на теорията и практиката”, 2002 г.
- Паунов, Хр., „Ревизия на Конституцията на Република България“, 2013 г.
- Паунов, Хр. „Държавни символи“, 2016 г.
- Пенев, П., Зартов, Я. “Конституционно правосъдие на Република България”, 2004 г.
- Решения и определения на Конституционния съд – годишници.
- Спасов, Б., “Конституционно право на Република България” част I и II - 2002 г.; част III - 2004 г.
- Сталев, Ж. “Проблеми на конституцията и на конституционното правосъдие” /сборник статии/, 2002 г.
- Стоилов, Я., “Държавната власт”, 2001 г.
- Стоилов, Я., „Правните принципи – теория и приложение“, 2018 г.
- Танчев, Е., Белов, М., „Сравнително конституционно право“, 2009 г.
- Янкулова, Р. „Казуси по Конституционно право“, 2016 г.
- Янкулова, Р. „Конституционното правосъдие и защитата на основните права“, 2020 г.

Съставил:

доц. д-р Христо Паунов